

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE
TARTOZÓ SZÖVETKEZETEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. tagjai további intézkedésig tag-
díj ellenében kapják. Alapító tagdíj 2000 lel,
rendes tagdíj évi 100 lel, kisgazdák és tiszt-
viselők részére 50 lel.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 150 lel Negyed évre 40 lel
Fél évre 75 lel Egyes szám 3 lel

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének közgyűlése.

Az O. K. H. Erdélyben és a kapcsolott magyar részekben levő fiókjainak új központi szerve: a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége, április hó 21-én rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlést *Bocsánzy* László nyitotta meg. Megnyitó szavaiban rámutatott azokra a nehézségekre, amelyek a falusi hitelszövetkezetek működésének újrafelvételét eddig akadályozták. Azon reményének adott kifejezést, hogy e bajok csak átmeneti jellegűek lesznek és a hitelszövetkezetek mielőbb megkezdhetik ismét áldásos működésüket.

A mezőgazdasági hitel ügye ma teljesen rendezetlen. A gazda ma is az egyedüli, aki csak az olcsó pénzzel tud dolgozni és ha hiteligényeit altruisztikus alapon kielégíteni nem tudja, a kamatterhek a csődbe kergetik. Az olcsósági hullám mély örvényeket vetett azok elé a földmivelők elé, akik a háborúból hazatérve kölcsönpenzből, magas árakon szerelték fel újra kis gazdaságaikat. Leestek az árak és megmaradt a nagy adósság.

A falusi hitelszövetkezetek nélkül el sem képzelhető ma az olcsó mezőgazdasági hitel, ezért első teendőnk az legyen, hogy amíg az új központ megfelelő hitelhez jut, új üzletrészek jegyeztetése után, emelje fel minden falusi hitelszövetkezet az alaptőkét. Krajcárból lesz a forint és baniból a lei:

Kegyeletes szavakkal emlékezett meg *Bocsánzy* László, *Lészai* Ferenc szövetségi elnök és dr. *Gidófalvy* István szövetségi alelnök gyászos elhunytáról. A közgyűlés fájó szívvel vette tudomásul a bejelentést és a szövetkezeti élet e két kimagasló és tántoríthatatlan hívének és munkásának emlékét jegyzőkönyvileg megörökíteni határozta. *Valkó* Gyula ig. tag ügyvezető igazgatóvá történt megválasztása által hivatalból is tagja lett az igazgatóságnak, ezért választott igazgatósági tagságáról lemondott.

A közgyűlés az igazgatóság üresedésben levő helyeire br. *Jósika* Gábort, az E. G. E. elnökét, dr. gr. *Bethlen* Györgyöt, az E. G. E. alelnökét és dr. *Kolozsvári* Bálintot választotta meg egyhangulag.

A gyűlésen megjelent szövetkezeti kiküldöttek valamennyien a Montecuccoli jelszavával „pénzt, pénzt és pénzt” kértek, amelynek a megszerzési módját a felújítással ismét működő képessé vált igazgatóság bizonyára meg is fogja találni.

Az erdélyi földreform- törvénytervezet.

(Folytatás.)

A kisajátítás végrehajtásával:

1. Az agrárbizottság.
2. A megyei kisajátító bizottság és
3. A járási kisajátítási biz. foglalkoznak.

Az agrárbizottság a kisajátítás legfőbb szerve, hatáskörébe tartozik a kisajátítási munkálatok, a birtokba helyezés, a telepítések és középirtokok létesítésének stb. stb. vezetése és ellenőrzése; az erdélyi részekre vonatkozólag egy osztály állítatik fel, amelyik 7 tagból áll.

A megyei kisajátítási bizottság 5 tagból áll: 1 táblabíró vagy törvényszéki bíró mint elnök, 1 második bíró az agrárbizottság kiküldöttje, a megyei gazdasági tanácsos és a megyei erdőmérnök. Működése vonatkozik a kisajátítási ár megállapítására és mint legfelsőbb fórum dönt a járási bizottságoknak a birtok jogi helyzete, kiterjedése, a kisajátított rész megállapítása stb. stb.-re vonatkozó határozatai ellen beadott felelőzések ügyében.

A járási kisajátítási bizottság 3 tagból áll és pedig 1 járásbíró mint elnök, az agrárbizottság egy kiküldöttje és a kerületi gazdasági felügyelő.

A járási bizottságok hatáskörébe tartozik a birtokok jogi helyzetének, kiterjedésének, kisajátítható részének stb. megállapítása, az ár-megállapításhoz szükséges adatok beszerzése, a községi legelők részére szükséges területek kijelölése.

A kisajátítási eljárás a törvény életbeléptetése után legkésőbb 70 napon belül kezdetét veszi, első lépés gyanánt a járási bizottságok részéről összegyűjtendők a birtokosoknak birtokaikra vonatkozó nyilatkozatai.

A kisajátított ingatlanok ára készpénzben vagy 50 év alatt törlesztendő 5 %-os kötvényekben fizetetik ki: a jogi személyek kisajátított birtokai évi 5 %-os örök járadék alapján sajátítatnak ki. Az ár kifizetése a kisajátítás érvényességétől számított.

Az ingatlanok minden megterhelés nélkül mennek át az új tulajdonosok birtokába a rajtuk levő terhek a tulajdonosoknak fizetendő ellenértéket terhelik és a telekkönyvi hatóságok után a vételárból levonásba tételnek.

A földhöz való juttatás tízes kategória szerint történik a következő sorrendbe:

1. Mindazok a családfelek, gazdasági cselédek és munkások, kik a mozgósítás előtti két

évben és amennyiben mozgósítva voltak, a kisajátítás idején is a kisajátítás alá kerülő birtokon dolgoznak és mint rokkantak minősítettek.

2. Ugyanilyen családfelek, illetőleg gazdasági munkások, amennyiben katonai szolgálatot teljesítettek és nem rokkantak.

3. Az összes családfelek, akik a háborúból mint rokkantak kerültek vissza, valamint a hadiözvegyek és hadiárvaik.

4. Az összes családfelek, akik a háboruban szolgálatot teljesítettek és nem rokkantak.

5. Nőtlen férfiak, kik a háborúból, mint rokkantak jöttek haza.

6. Nőtlen férfiak, kik a háboruban részt vettek és nem rokkantak.

7. A kormányzótanács által mozgósítottak.

8. A kivándoroltak, akik visszatértek, vagy családjaik.

9. A családfelek, akik nem vettek részt a háboruban.

10. A nőtlen férfiak, kik a háboru alatt nem teljesítettek katonai szolgálatot.

A kisajátított föld felosztatik kiegészítő, teljes és telepítési parcellákra. A kiegészítés 7 k. holdig történik, a teljes parcellák egyenként 7. a kiegészítési parcellák 16. k. holdat tesznek ki.

A birtokbábelhelyezés munkáját a következő szervek végzik.

1. A helyi bizottság, 2. a járási birtokba helyezési bizottság, 3. a megyei birtokba helyezési bizottság.

A helyi bizottság tagjai: községi jegyző, bíró, pap, vezető tanító, pénztárnok és 2—3 kiküldött a kisgazdák köréből, feladata az igényjogosultak névsorának összeállítása, a birtokba juttatás sorrend megállapítása.

A járási bizottság tagjai: egy járásbíró vagy ennek hiányában főszolgabíró, vagy szolgabíró, a járási gazdasági felügyelő és az agrárbizottság kiküldöttje, feladata az igényjogosultak jegyzékének felülvizsgálása.

A megyei bizottság tagjai: egy törvényszéki bíró, egy kellő gazdasági tudással bíró kiküldött, kit az agrárbizottság nevez ki és a megyei gazdasági tanácsos, feladata mint legfelsőbb fórum az igényjogosultak jegyzékének felülvizsgálata és azok sorrendjének megállapítása, valamint a parcella nagyság meghatározása.

A kisajátított ingatlanokból elsősorban kisajátítatnak az állam részére szükséges területek, a községi legelők céljaira szolgáló parcellák és a házépítések részére szükséges telkek, ezután

Gazdák Biztosító Szövetkezete.

Elfogad tűz, jég élet, betörés és lopás, baleset, szavalossági, kiházásitási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatást nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

Flókgazgatóság Románia részére Aradon.

Vezérképviselőségek:

Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron Nagyváradon és M. vásárhelyen.

következnek az igényjogosultak a már ismertetett sorrendben.

A ritka népességű vidékeken a birtokbাহelyezés a telepítéssel kapcsolódik, amelynek finanszírozásával a birtokbাহelyezési központi pénztár biztatik meg.

A kisajátítás után nyert parcellák elidegeníthetők, kivéve a ház és e körül fekvő 1 k. hold föld, amelyek nem adhatók el.

A 100 hektáron aluli területek oszthatatlanok egészen 2 hektárig sik vidéken és 1 hektárig hegyes vidéken; öröklés esetén is fenn áll az oszthatatlanság.

A kisajátításkor földhöz jutók a kapott területeket megmunkálni kötelesek, bérbeadás vagy részbenadás tilos, illetőleg csak a megyei gazdasági tanácsos engedélyével lehetséges; a kisajátított föld árának kifizetése a földhözjuttattak részéről évenkénti részletekben történik; az első 20 év alatti fizetésre a birtokbাহelyezett kötelezve van és ez a határidő szükség esetén 40 évre is meghosszabbíthatatik.

Az egész reform pénzügyi műveleteinek keresztülvitelével a birtokbাহelyezési központi pénztárt, Casa centrală de improprie țării biztatik meg.

(Vége.)

Hogyan segítünk a szarvasmarhák ellésénél előforduló bajokon?

Ha a szülési folyamat rendes, akkor egy félóra, vagy legfeljebb egy óra alatt befejeződik. Ha azonban rendellenes, akkor nagyon hosszú ideig eltart, vagy esetleg meg sem történhetik. Ilyenkor azután nagyon sok kisgazda a legkínzóbb eljárást alkalmazza, legtöbbször eredménytelenül vagy káros következménnyel; kötelel kötnek a borjúra, négyen-öten belefogodzkodnak, ráncigálják azt kifelé, aminek következtében nem ritkán megszakad az anyaméh, amibe maga a tehén is belepusztul. A nagy erő itt semmit sem használ, csak az okosság.

A borjú két első lábával s azon nyugvó fejjel indul a szülőútba s ez a magzatnak rendes, szabályos fekvése, amely mellett a tehén okvetlenül meg tudja borjút szülni s legfeljebb egy kis tiszta faolajjal kell a szülőutat sikamlósabbá tenni. Ha a borjú ezen fekvése mellett s dacára annak, hogy a szülőút beolajoztatott, a szülés nagyon nehezen megy, az annak a jele, hogy a tehénnek nincs elég ereje, vagy mert már kifáradt, vagy mert sovány és erőtlén. Ilyenkor fogjuk meg egyik kezünkkel a borjú két lábát, vagy ha ez lehetetlen, akasztunk rá egy tiszta beolajozott istrángot s ennélfogva huzzuk kifelé a borjút, de csak akkor, amikor a tehén méhe amúgy is görcsösen összehúzódik. Ez a görcsös összehúzódás ugyanis nem folyton tartó, hanem csupán időszaki. Nem szükséges 3—4 embernek ilyenkor sem a kötélbe belekapaszkodni, egy, legfeljebb két ember is megteszi. Ez tehát a beavatkozási mód, amelyre a borjú rendes fekvése esetén szükség lehet.

Elég gyakori azonban az az eset, hogy a borjú nem rendesen fekszik, nem rendesen indul a szülőútba s ez már nagy baj, amelyen maga a gazda nem, csak állatorvos segíthet. Megszülheti a tehén borjút — bár nehezen —

még akkor is, ha az két hátsó lábával s azok között fekvő farokkal indul a szülőútba, de ha például csak az egyik hátsó lábával, avagy csak az egyik első lábával, vagy háttal indul a szülőútba, akkor nem képes megszülni, de semmi erőszakkal sem távolítható el a szülőútból mindaddig, míg a hozzáértő állatorvos rendes fektetésbe nem hozza a magzatot. Ilyen esetekben tehát nem szabad erőszakot alkalmazni, hanem állatorvoshoz kell fordulni.

Előfordul az az eset is, hogy a tehén magzatját megszüli ugyan, de vele jön a magzat-burok, a pokla is, anélkül, hogy felszakadna. Az ilyen burokba született borjú, ha a köldökzsinór elszakadt, csakhamar megfullad, ha csak a burkot fel nem szakítjuk, ami elég könnyen megy s nem szükséges hozzá semmi vágóeszköz, mert kezünkkel is széjjel szakíthatjuk.

Az sem ritka eset, hogy a köldökzsinór nem szakad el magától. Ilyenkor le kell azt kötni 3—7 ujnyira a borjú hasától egy jó erős, egészen tiszta zsineggel, amelyet előzőleg 3—4%-os karbololdatba mártottunk, melyet úgy készítünk, hogy egy liternyi tiszta vízbe 30—40 csepp tiszta karbólt öntünk. A kötés mellett, ugyancsak a karbólos vízbe mártott éles késsel vagy ollóval a köldökzsinórt elvágjuk s a vágás helyét a karbólos vízzel megmosogatjuk.

Megesik azután, hogy a tehén nem enged szopni a borját. Ez különösen előhasi-aknál fordul elő s oka, hogy a tőgy csiklandós, de meg az első kiszopás némi fájdalommal is jár. Ilyenkor a tehén egyik első lábát fel kell emelni, fejét is lefogni s ha az eljárást 2—3-szori szoptatásnál ismételjük, a tehén megszokja s állani is fogja a szoptatást.

Gyakrabban előfordul az az eset is, különösen állandóan istállózott teheneknél, hogy szülés után a magzat-burok, a pokla nem távolodik el magától, tehát mesterségesen kell azt eltávolítani. Faluhelyen ilyenkor a hüvelyből kicsüngő köldökzsinór részletre köveket, súlyokat szoktak kötni, hogy azok a poklát kifelé húzzák. Ez azonban nem helyes eljárás és nem szabad alkalmazni, mert igaz ugyan, hogy a köldökzsinórra akasztott súly kifelé húzza a magzatburokot, de velük együtt a borjútartót is, mert a magzatburok még összefüggésben van a borjútartóval s így ezen eljárásnak rendszerint az a következménye, hogy a borjútartó a hüvelyen kifordul. Ezt azután nagyon nehéz a helyébe visszatenni. Éppen ezért, ha a pokla a rendes időben el nem távolodik, legokosabb dolog állatorvoshoz fordulni s csak ha ez lehetetlenség volna, fogjunk magunk annak eltávolításához a következő módon:

Mindenekelőtt kezünket kell szappannal nagyon tisztára mosnunk; le kell körmünket is vágni, nehogy a nagy körmökkel meghassogassuk a borjútartó nyálkahártyáját. Ezek után kezünket tiszta faolajjal beolajozzuk s benyúlunk a borjútartóba, olyan módon, hogy tenyerünk a pokla és a borjútartó közé kerüljön. Arról kell most már meggyőződni, hogy összefüggésben van-e még valahol a pokla a borjútartóval, amely célból kézzel mindenütt végigsimítjuk a borjútartó nyálkahártyáját s ahol összefüggőnek találjuk, azt igyekezzünk egymástól elválasztani, ami ha mindenütt sikerült, könnyen kímélhető az egész pokla. Ha ilyen

módon eltávolítottuk a poklát, irrigátor segítségével kifecskendezzük a méhet, olyan módon, hogy egy 10 liter nagyságú edényt helyezünk el a tehén faránál magasabban, amelybe előzőleg langyos meleg vizet s ebbe két kávékanálnyi tiszta karbolsavat öntöttünk. Az edény fenekéről egy 1½ méteres vékony gummicövet vezetünk be a tehén borjútartójába, amelyen keresztül az edényben levő víz lefolyik az anyaméhbe s azt kimossa. Ezt az eljárást egy napi időközben 3—4-szer ismételjük.

Ha ezen vigyázatos eljárásunk dacára az anyaméh is kicsúszik, tehát előesik, úgy okvetlenül forduljunk állatorvoshoz, mert azt magunk semmiképp sem vagyunk képesek visszahelyezni.

H. D.

A hadikárok megtérítéséről.

A székelyföldről vett sorok alapján a héten érdeklődtünk az 1916. évi hadikárok megtérítése iránt, a pénzügyi államiitkárságnál, hol dr. Ciuta György min. tan., ez ügyben a következő felvilágosítást adta:

1919-ben a néhai kormányzótanács pénzügyi osztálya egy rendeletet adott ki, amelynek alapján összeírták azon egyének hadi kárait, akik annak idején a károk bevallásában akadályozva voltak internáltságuk, menekülésük, fogóságban létük stb miatt. E bejelentés rendén az újabban felmerült, pld. a német hadsereg visszavonulásakor okozott károk is bejelenthetők voltak. Az így beadott jelentéseket egy bizottság vizsgálta felül, amelynek munkája — tudomásunk szerint — csak a bejelentő személyazonosságának igazolására szorítkozott. Pop Csicsó sürgetésére az így felvett károk részbeni megtérítésére megszavaztak 7 millió leit. Ebből az összegből e felhívásra bejelentett károk 10% át kifizették a károsultak egy részének és amikor már 8 milliót meghaladta az e célra kifizetett összeg, akkor vették észre, hogy átlépték az engedélyezett összeg határát és egy szép napon beszüntették a további kifizetéseket, miután újabb költségvetési póthitel a kormány nem volt hajlandó adni e célra.]

Az összes hadikárok megtérítésére vonatkozólag egy a parlament által kiküldött bizottság egy törvényjavaslatot készített, amely szerint a károkat az állam által 10 év leforgása alatt beváltandó különböző címletű u. n. hadikár kötvényekkel fizetnék ki. A károkat a bíróságok állapítanak meg. Ez a javaslat még nem került parlamenti tárgyalás alá.

Hogy mit csináljanak most a károsult gazdátársaink 1916. évi hadikáraik kifizetésének érdekében, e kérdésre dr. Ciuta azt a feleletet adta, hogy a hadikárok a prefecturákon vannak nyilvántartva, nézzék meg károsult gazdátársaink annak végösszegét és a megyei országgyűlési képviselők útján együttesen tegyenek a kormánynak (hadügy és pénzügyminiszteriumnak) egyezségi ajánlatot. A képviselőkkel a parlamentben egyidejűleg interpelláltassanak is ez ügyben. Ez siettetni fogja bizonyára a károk megtérítésére készített törvényjavaslat lejtárgyalását és — a károknak ezalapon való kifizetését is.

Minden E. G. E. tag szerezzen egy új tagot az E. G. E.-nek

A telepesek birtokai kiherélése.

Megemlékeztünk a krassószörény- és temesvármegyei telepesek községeit ért sérelmekről, melyek szerint a kényszerbérbeadás során a községi közlegelők, óvodák, iskolák fenntartásához szolgáló területek stb. a megyei agrárbizottságok által szomszéd községekben lakosoknak adattak bérbe.

A Nagyküküllő vármegyei fehéregyházi telepeseket hasonló sérelem érte; itt ugyanis a telepesek kisbirtokához tartozó, de egy darabban kihasított közlegelő vétetett el kényszerbérlet céljaira.

A telepítés idején minden telepese kisgazda 20 k. hold földet vásárolt, amelyet ki-ki 4 hold legelő kivételével külön-külön kihasítva kapott meg, a telepenként eső 4—4 k. hold pedig a jobb kihasználás céljából egy darabban lett kimérve. Fehéregyházán 33 ilyen telepese kisgazdának egy darabban kimért, de külön-külön tulajdonát képező 132 hold legelőjét rendelte a megyei bizottság kényszerbérbeadni.

Ez az eljárás merő ellentétben van az egész birtokreform elveivel, amennyiben kisgazdákat foszt meg 20 k. holdon alól terjedő birtokaiktól. Az E. G. E. a kormányhoz benyújtott feliratába a fehéregyházi telepesek ügyét is fölvette, kérvén ebben a kérdésben is sürgős intézkedést. A kisgazdák és telepesek ellen irányított kényszerbérleti intézkedésekkel valóssággal kiherélik, termelésre képtelenné teszik a kisbirtokosokat és tulajdonosaikat, a magyar kisgazdákat, akik, mint háborút járt rokkant katonák, igényjogosultsággal bírnak, létalapjukban támadják meg. Addig nem közdhetünk a siker reményével a földbirtok védelme és a földreform szakszerű keresztülvitele érdekében, amíg minden gazda nem lép be a gazdakörbe, a gazdakörök pedig az E. G. E.-be.

A cseh kommunisták és a földművesek.

Az oroszországi földművesek nem tudtak beilleszkedni a kommunista világrendbe, dacára, hogy szép ígéretekkel és kedvezményekkel igyekeztek megnyerni őket és terményeiket.

A cseh kommunizmust leverték ugyan, ennek dacára a falvakon titokban ma is dolgoznak a kommunisták. Előbb felakasztással és felgyújtással fenyegetőztek volt a földműveseknek. Amikor látták, hogy ezzel célt nem érnek, frontot változtattak, szelidebb hangon beszéltek. A kommunisták a közép- és kisbirtokosokat tisztelik meg bizalmukkal. Bizonyára hajótörést fognak szenvedni, mert ma már a madár is azt dalolja minden ágon, hogy a kommunisták uralma alatt a gazda nem rendelkezik szabadon a földjével, nem termelheti azon azt, amit akar, hanem nagy, közös birtokká való egyesítés mellett azt kell termelnie, amit a kommunista vezér parancsol. És amit így termel az sem a gazdáé, hanem a kommuné.

A földnélküli munkásokat arra igyekeznek rávenni, hogy csak olyan birtokon dolgozzanak, amelyek szociálizálva vannak, mert az állam sokkal bőségesebben fogja őket fizetni. Nem számolnak azzal, hogy a gazdasági munkás ha pénzt szerez, földet vásárol és megszűnik kommunistának lenni. — A kommunista eszmék megvalósí-

tása a gazdák földjének elrablását jelentené, amibe a földművesek belenyugodni soha nem tudnának. — A földműveseknél tehát rossz helyen kopogtatnak a kommunista vezérek.

Községi utak fásítása tűzrendészeti szempontból.

A városok utcáit közegészségügyi és szépségügyi szempontokból benépesítik fasorokkal. A falu előbbi szempontból nem szorul annyira rá az utcák fásítására, de ezzel szemben annál inkább tűzrendészeti szempontból. Nem mulik el nap, hogy kisebb-nagyobb tűzvészről ne olvasnánk a lapokban. Hol a bosszú, hol a vigyázatlanság, a véletlen, hol pedig a vasut szikrája nyomán mindegyre felüti a fejét a vöröskakas.

Faluhelyen elég gyakori eset, hogy a zindely, vagy éppen szalmafedetű házak között a tűzvész tovább terjedését nem a tűzoltóság, hanem a terebélyes fák, vagy facsoportok akadályozzák meg. Általában minden élőfa akadályozója lehet a tűz tovább terjedésének, mégis e célra alkalmasabbak a magasra növő lombos fák. Figyelmet érdemelnek elsősorban a juhar, köris, nyárfa félék és a méhészek szempontjából is a hársfa. Az akác, bár jó mézelő és így kétszeresen hasznos volna, még sem ajánlható, mert könnyen meggyul. A gyümölcsfák közül főként a dió-, alma- és eperfák jöhetnek figyelembe, a csontárok kevésbé.

Az alsócsernátoni tűzvész alkalmából írjuk ezeket a sorokat, hol az utca egyik soráról a másikra csapott át a tűz. Tanuljunk e szomorú tapasztalatból és fásítsuk be a falusi utcákat és udvarokat.

Egyleti élet.

Garoflid a kisbirtokosok és telepesek panaszáról.

A telepese községi kisgazdák és a kényszerbérbeadás által méltánytalanul sújtott többi kisbirtokosok érdekében az agrár főtanács elnökségéhez benyújtott feliratainkra az eljáró küldöttség szóbeli ígéretet nyert a főtanács elnökétől, Garoflid minisztertől arra vonatkozólag, hogy a beadványban felsorolt — és hihetetlennek látszó — sérelmeket vizsgálat tárgyává fogja tételni.

Mielőtt a kérdéses ügyben további lépéseket tennénk, egy darabig várunk, hogy a kapott ígéret beváltásra kerül-e. Sok jót azonban nem remélhetünk a vizsgálat eredményétől sem, nem azért, mintha a kisbirtokosokat és telepese gazdákat törvény és jog szerint nem illetné meg az általuk keserves keresetükből megvásárolt kis birtokuk, hanem mert az az eljárás, amellyel a magyar kisbirtokosok hasonló panaszait eddig kezelték, nem jogosít fel reményekre.

Irodalmi szemle.

Népies kiadású gazdasági szakkönyvek.

Az E. G. E. irodalmi szakosztályának könyvkiadó vállalata eddig 59 gazdasági vonatkozású népies modorban, tudományos alapon írott füzetet adott ki. E füzetek rendeltetése részben

a felnőttek oktatása, részben pedig a gazdasági és földműves iskolából kiszorult kisgazdagyermekek gazdasági téren való vezetése. Miután ma igen sok kisgazda gyermeke kiszorult az iskolából, nélkülözhetetlenek ezek a számos képpel díszített füzetek az irni olvasni tudó földművelő nép számára. Az E. G. E. füzeit élvezzel és okulásal olvashatja az intelligens gazdaközönség is, mert igen sok hasznos gyakorlati utasítást és jó tanácsot találhat benne.

Számos füzet már több kiadást ért meg. A jelenleg raktáron levő füzetek jegyzékét az árak megjelölésével lapunk hirdetési rovatában közöljük. 5 drb. füzet megrendelése esetén 25 százalék és tíz, vagy ennél több drb. megrendelése esetén 50 százalék engedményt nyújt az egyesület. A megrendelések az egyesület titkári hivatalához küldendők. — Itt a kedvező alkalom, hogy a gazdakörök, szövetkezetek, olvasó egyesületek tagjaik részére hasznos olvasni valókat szerezzenek be és egy kis gazdasági könyvtárt rendezzenek be olcsó árak mellett.

Utazás a faluból a községbe.

Irtá dr. Cséser Lajos. Kiadja az E. G. E. irodalmi szakosztályának könyvkiadó vállalata. A közel 100 oldalból álló füzet a falu vezetőinek van szánva, azoknak a vezetőknek, akik hivatalosan a gazdakörök, szövetkezetek alakításában és vezetésében közreműködnek. Részletesen ismerteti a falusi társadalmi intézmények szerepét, szervezését, a gazdakörök, szövetkezetek munkakörét, ismerteti a gazdakörök havi teendőit, a gazdasági előadások, határjárások, különféle háziipari tanfolyamok, bemutatók, kirándulások, szociális napok rendezéséhez szükséges tudnivalókat, közös géphasználat módjait, egyszerűen mindazt, amiről a földművesek vezetésére hivatott embereknek tudniuk kell. Amellett, hogy oktat, elbeszélő stílusával, kedves szórakozást is nyújt dr. Cséser munkájának olvasása. Ára 10 lei. Megrendelhető az E. G. E. titkári hivatalában: Kolozsvár, Attila-u. 10. — 5 drb. megrendelése esetén 25%, 10 drb. megrendelése esetén 50% engedményt nyújt az egyesület.

A társadalmi gazdaságtan alapvonalai.

Irtá dr. Seyfried Károly. A társadalmi átalakulások korszakát éljük. Aki a társadalmi gazdaságtan alapvonalait nem ismeri, a szociális átalakulások fokozatait sem ismerheti és a rohanó korral fejlődő társadalmi rendben beálló változásokat nem tudja önmagának megmagyarázni, csak azt látja, hogy körülötte minden változik és semmisen a régi. A gazdasági akadémiai hallgatók számára írott 220 oldalra terjedő munka magában foglalja a társadalmi gazdaságtan azon alapvonalait, amelyeknek ismerete nélkülözhetetlen az intelligens gazdaközönség számára. A terjedelmes szociálpolitikai munkák és dióhéjba szorított zsebkönyvek között a közép uton halad terjedelemben a munka, amely az általános ismeretek és alapfogalmak bevezető sorai után a termelés tényezőiről, és ezek egymáshoz való viszonyairól szól. A forgalomról írott fejezetében az árról, a pénzről, hitelről, stb. nyújt a tanulni vágyó gazdának rendszerbe foglalt oktatást. A jövedelem és fogyasztás című fejezetében a földjára, munkajövedelem, tőkekamat, vállalkozói nyereség, biztosítás, munkáskérdés problémáit tárgyalja könnyen érthető modorban, tudományos alapon. A mérsékelt számban rendelkezésre álló mű ára 25 L. Kapható az E. G. E. titkári hivatalában Kolozsvárt, (Attila-u. 10.) T.

Fizessen elő minden gazda az „ERDÉLYI GAZDA”-ra.

Törvények, rendeletek.

Az osztrák-magyar értékpapírok lebélyegzése.

Tagtársaink figyelmét felhívjuk, hogy a szövetséges hatalmak és Ausztria és Magyarország közötti békeszerződések pénzügyi záradékainak rendelkezései szerint az Osztrák-Magyar állampapírokat és pedig: a volt Osztrák birodalom és a volt Magyarország által 1914 július 28-a előtt kibocsátott, továbbá a háború tartama alatt, vagyis 1914 július 28-tól — 1918 okt. 31-ig kibocsátott járadékcimleket, hadikölcsönkötvényeket, pénztárjegyeket, stb. lebélyegzik és igazolvány ellenében bevonják. A lebélyegzési és bevonási műveleteket minden megye területén a pénzügyigazgatóság végzi. A lebélyegzési és bevonási műveletek április 25-én vették kezdetüket és május 10-ig fognak tartani. Minden román és idegen, tulajdonos, vagy meghatalmazott, kinek birtokában ilyen értékpapírok vannak, bejelentést köteles kitölteni. — A szükséges nyomtatványokat ingyen bocsájtják a bejelentők rendelkezésére a pénzügyigazgatóságok lebélyegzéssel megbízott tisztviselői.

Ujabb ingatlan forgalmi korlátozás.

Az agrár-bizottság elnökétől 4840. szám alatt 1920. ápr. 5-ről keltező távirati rendelkezés érkezett a telekkönyvi hatóságokhoz, mely az agrártörvény életbelépéséig a falusi ingatlanok átírását felfüggeszti, illetőleg az agrár-bizottság jóváhagyásától teszi függővé. Ennek alapján az eddigi 10, illetőleg 30 holdas határ megszüntül és minden falusi ingatlan telekkönyvi átírása az agrár-bizottság jóváhagyásától függ. Illetékes helyről nyert értesüléseink szerint ez a tilalom az összes falusi kültelekekre és beépítetlen belsőségekre vonatkozik, csupán a házas telkek maradnak továbbra is szabadon átírhatók. A városok határában fekvő kültelek szintén az új tilalom alá esnek. A rövid távirati rendelkezés e tekintetben igen homályos s így a különböző hatóságok részéről különbözőképpen magyaráztatik, állítólag utólagosan ki fogják egészíteni.

A fényüzésről és árdrágítás leküzdésére hozott törvényrendelet (2969—920. sz. megjelent a magyar nyelvű hiv. lap 53. számában) felsorolja azon cikkeket, amelyek behozatala tilos, ilyenek a 49 csoportban felsorolt cikkek közül a diszfák, diszcserjék, gyökerekből vagy növényekből készült szeszesitalok gyümölcs pálinkák, cukros, mézes gyümölcsök, befőttek, friss gyümölcs, gyümölcszék, alma-bor, méhsör „és más erjesztett italok”. Behozatali korlátozások alá esnek többek között: a kocsik, sör, stb. Mint megannyi rendelet-törvény ez sem világos és szabatos. Az „erjesztett italok” közé sorolható a bor is, ugyancsak a „növényekből készült szeszes italok” osztályába is sorolhatjuk, ha akarjuk, noha sem az egyikbe, sem a másikba nem tartozik. A friss gyümölcs nem nevezhető fényüzési cikknek, a behozatala az árakat csökkentené és nem emelné. Helyszűke miatt sajnos nem térhetünk ki bővebben a rendelet ismertetésére.

A bor behozatali vámját leszállította a vámbizottság literenként 1.50 L.-ról 50 banira.

SZÖVETKEZÉS.

A Kisküküllővármegyei Gazdasági Egylet a gazdakörök tudomására hozza, hogy a Gazdak Biztosító Szövetkezettel a vármegyei képviselőlet ügyében megállapodást létesített. A helyi képviselőlettel az egyesület a szövetkezettel egyetértőleg a gazdaköröket bizza meg. A felvett biztosítások értékének 5—15% a a gazdakört illeti, ezenkívül a gazdakört tagok 20% engedményben részesülnek. Felhívja a gazdaközönséget az egyesület, hogy minden községben alakítsák meg a gazdaköröket. Az alakuláshoz szükséges nyomtatványokat az egyesület díjtalanul bocsájtja az érdeklődők rendelkezésére. Az egyesület a tagok részére 14 L.-ért adja a rézgálicot kg.-ként. (Kereskedésekben 15—18 Lei az ára.)

Az Udvarhelymegyei Földmives Szövetség május hó 29-től június hó 26-áig minden vasárnap gazdasági előadásokat rendez az egész vármegye minden községe részére. A közelebbi eső községek földmivelői a központibb fekvésű községekbe gyűlnek össze az előadásra.

Az Udvarhelymegyei tenyésztés szarvasmarhák törzskönyvelése. Az udvarhelymegyei Földmives Szövetség törzskönyvelői óhajtja a köztenyésztésben levő és tovább tenyésztésre kiválóan érdememes teheneket és bikákat.

A Marostordamegyei Földmives Szövetség május hó 12-én tartja meg alakuló közgyűlését Marosvásárhelyen, ha a hatóság az ülést megtartását engedélyezni fogja.

Az Erdélyrészi Méhésztársaság Egyesület legközelebbi választmányi ülését május 14-én, közgyűlését pedig 21-én tartja meg az E. G. E. Attila u. 10. sz. alatti székházában d. u. 4 órakor.

Vegyes közlemények.

Tenyészállatvásár Budapesten. Mint tudósítónk jelenti, április hó 9., 10. és 11-én, méreteiben az összes eddigiek felülmúló arányokban rendezte az idén az O. M. G. E. az évenként rendezni szokott tenyészállatvásárját, amellyel kapcsolatos gépkiallítás is hasonló módon minden várakozáson felüli módon nagy arányúvá nőtte ki magát. A Hegedüs-féle olcsósági hullám nyomán azonban a felhajtott tenyészállatok számához és minőségéhez viszonyítva, aránylag kevés állat cserélt gazdát. Ugyancsak a gépgyárosok is kevés üzletet csináltak, mert a gazdak várják és remélik az árak esését.

A prágai áruminta vásáron az üzletkötések értéke csaknem 600 millió cseh koronát tett ki. *A legerősebb üzletkötések élelmiszerekben és borban voltak.* A vásárlók között Jugoszlávia vezetett 49 és fél millió cseh koronával. Legkevesebbet Magyarország vásárolt 4 és fél millió cs. K-val. Románia 13 és fél millió cs. K. értékkel szerepelt a vásárlók között.

A trianoni békeszerződést magyar fordításban közli a hivatalos lap. A hivatalos órák alatt a szerződés szövege a titkári hivatalban az E. G. E. tagjainak rendelkezésére áll.

Vadlibakár. A szilágymegyei Érhatvan községből jelenti tudósítónk, hogy az őszi vetésben a kikelt vetés lejelése által óriási károkat okoztak a vadászati tilalom folytán elszaporodott vadlibak. A hó takaró nélkül maradt őszi vetéseket valóságosan ellepték és tolokodásukban oly merészek voltak, hogy az ember közeledését 10—15 lépésnyire is bevárták.

A medgyesi tenyészállatvásárra több mint 1000 drb. tenyészállatot hajtottak fel a gazdak, amelynek 70%-a minőség tekintetében igen jó volt. A lezajlott tenyészállatvásáron a felhajtott állatok számához és minőségéhez viszonyítva aránylag kevés állat cserélt gazdát. A legdrágább bika 21,500 leiert kelt el. Egy drb. 17,000 leiert,

a többi 8—12,000 leiert. A tehenek ára 8—12,000 L. között váltakozott; 1—2 éves üszök ára 3—4000 L. 2 éven felüliek ára 5—7000 L. volt.

Állatvásári jelentés. A most lezajlott tordai Szentgyörgynapi országos állatvásáron az állatfelhajtás elég nagy volt. A nagy kínálattal szemben kereslet alig volt. Csak a hizott ökrökönél mutatkozott némi élénkség. Regátbeliek vásároltak 6'50 lei kg-os áron. Az állat árak ugyszólván felére süllyedtek. A félévi istállózás és a gyenge takarmányozás meglátszik a gulyamarhákban. Az árak a következőképp alakultak: Igás ökör párja 4000—6000 lei. Hizott ökör 6'25—6'50 lei kg.-ként, 1 éves tulok párja 800—1200 lei, 2 éves tulok párja 1600—2500 lei, 3 éves tulok párja 2800—4000 lei, Fejőstehen, minőség szerint 2000—5000 lei. Hizósértés élősúly 8—10 lei kg. Féléves süldő drbja 250—300 lei. Fejősjuh párja báránnyal 300—400 lei. Bárány drbja 40—60 lei. Meddőjuh drbja 80—120 lei. A lovak ára inkább tartotta magát. Jó kocsiló 8000—12000 lei. Jó igásló 5000—7000 lei. 2—3 éves csikók 2500—4000 lei. A takarmányt a piacon maximálta a hatóság 40—50 leire 100 kg.-ként. Előreláthatólag el fog tűnni a piacról.

Gabona piac a tordai országos vásáron: buza 20 literes vékánként 60—65 lei, tengeri 35—38 lei, árpa 30—35 lei, zab 25—28 lei, bab 35 lei, burgonya 12—16 lei.

Az orosz parasztság elégedetlen. Ha az ipari vállalatokat lehet is, a földet nem lehet kommunizálni. Erről győződtek meg most az orosz kommunisták és a Moszkvában tartott tizedik pártgyűlésen Lenin bejelentette, hogy a parasztság elégedetlen, a vezetők között sok az ábrándozó, akik anélkül akarták a mezőgazdálkodás társadalmosítását megvalósítani, hogy ők maguk értettek volna a gazdálkodáshoz. Lenin szerint vissza kell állítani a termelői szabadságot és nemcsak a földet, hanem termését is a gazda magántulajdonába kell átengedni. A szovjetrendszer csak ipari államban honosítható meg, mezőgazdasági téren is, de agrár államban nem.

A kolozsvári román vadásztársaság elhatározta, hogy egyesül a kolozsvári magyar vadász társasággal.

Uj marhalevelek. Mint értesülünk a földmivelésügyi és pénzügyi igazgatóságok megállapodást létesítettek arra nézve, hogy új marhaleveleket fognak forgalomba hozni a közel jövőben.

Az állategészségügyi igazgatóságok decentralizálását a kapcsolt magyar területekre már korábban tervbe vették. A terv szerint a kolozsvári megmarad, Brassóban és Temesváron fognak új igazgatóságokat létesíteni, amelyek mellé megfelelő állatorvosi segédletet is rendelnek. Magunk részéről jobban szeretjük volna ha egy igazgatóság marad és a vidéktől minél kevesebb állatorvost vonnak el.

A nyersbőr ára a kolozsvári vágóhidon április 9-én a következő volt: Bivalybőr kilónként 8 lei, marha (nehéz) kilónként 10 lei, marha (könnyű) 8—10 lei, szoposborju 12—15 lei, juh kilónként 25—40 lei, birka kilónként 15—25 lei, bárany fehér kilónként 10 lei, bárany fekete kilónként 15—20 lei.

A nagyváradi „Hangya” kirendeltség egyik raktárhelyisége ismeretlen okból kigyulladt. Az oltást Varga József a „Hangya” egyik tisztviselője és Harmaty István raktárnok a kéztügyben levő Minimax fecskendővel a tűz észrevétele után mindjárt meg is kezdték és a kivonult tűzoltóság hamarosan lokalizálta. A kár egy néhány ezer leire becsülhető, amely biztosítás útján megtérül.

Negyedik osztály a vasutakon. A C. F. R. negyedik osztályu vasúti kocsikat állított be abból a célból, hogy a falusi nép könnyebben szállíthassa az élelmi szereket a városba. A negyedik osztály viteldíja a harmadik osztályu viteldíj fele. E kocsikat csak a egyes vonatokhoz csatolják.

Terjesszük az „Erdélyi Gazda”-t a gazdak körében!

Műlöp, méhészeti eszközök kaptárak stb. méhészeti eszközök kaphatók az Udvarhelymegyei Méhész Egyesületnél.

Állatkiosztás, A tavalyi országos költségvetés 30 milliós rendkívüli hitelt állapított meg a háborúval sújtott inséges vidékek segélyezésére. A minisztertanács egyik közelmúlt ülése elhatározta, hogy ebből a hitelből 10 millió lelt folyósít az illető vidékekre. Ennek az összegnek azt a rendelkezést szabták, hogy az inséges vidékek lakói részére állatokat vásároljanak.

Kátyu szélén Kolozsvár tejjel való ellátása. Tudvalevő, hogy a közlegelőket a földreform-ügyi törvénytervezet is védi. Most Furnea, a kolozsvári agrár bizottság elnöke a Kolozsvár városi, mintegy 3500 h. legelőt akarja kényszerbérbe adni, amely tervnek megvalósítása esetén kátyuba jut a város tejjel való ellátásának az ügye.

Kérjük tudósítóinkat, hogy a mezőgazdaság állapotáról szóló és e hét folyamán esedékessé vált tudósításaikat jelen sorok olvasása után mindjárt tegyék postára.

A gyapju árak. Maholnap itt van a birkanyrás ideje. A tavalyi készletek elfogytak csak elvéve akad már egy-egy kisebb tétel hol a bon-beváltás előtt nem akarták eladni. Készlet inkább a rackából van. Az árak emelkedő irányzatúak. Racka kg.-ként 10, cigája 16—24, merino 30 L. kg.-ként.

Budapesti gabonaárak: zab 1000 K., tengeri 900 K., árpa 975 K., sörárpa 1350 K., fehér bab 775 K., lencse 1500 K., lóhere 17,000 K., lucerna 15,000 K. 100 kg.-ként ab, állomás.

A betűző szű kártételei miatt 2 millió lelt irányoztak elő a Máramarossziget, Szászsebes, Sepsiszentgyörgy és Görgény közelében fekvő fenyőerdők letarolása céljából. Hosszu idők következtében nehéz munkája semmislül meg a több ezer holdra menő erdőségek letarolásával.

A tojáskereskedők április 26-án Kolozsváron gyűlést tartottak érdekeik védelme és képviselhetése érdekében. A magas kiviteli vám miatt — drb.-ként 62 bani — külföldön nem tudják értékesíteni az erdélyi tojást. Mai árak átlagként 650—070 L., drb.-ként 42—45 bani.

Részesmivelésre tengerit, vagy kaszálot keresnek Torda vagy Kolozsvár közelében a földreform kapcsán kisbirtokaiktól részben vagy egészen megfosztott magyar kisgazdák. Cim a Kiadóhivatalban.

Vármegyei Gazdasági Egyleti titkári állás üresedésben. Egyik vármegye gazdasági egyesülete szakképzett, az irodalom terén jártas, megfelelő gyakorlati tapasztalatokkal, érzékkel és ráteremtéssel bíró, szerény igényű titkárt keres. Pályázni szándékozók felhivatnak, hogy igényük megjelölésével, ajánlataikat e lap kiadóhivatalához e hó végéig adják be.

HIRDETÉSEK.

Alsóbüklény és vidéke „Hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 8-án d. u. 2 órakor a ref. iskola helyiségében 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghivatnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennének, úgy a közgyűlés 1921. május hó 22-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 272, üzletrészek száma pedig 506 volt. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben

kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Alsóbüklény, 1921. március hó 15-én.

Az igazgatóság.

Lisznyói „Hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 8-án d. u. 3 órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghivatnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennének, úgy a közgyűlés 1921. május hó 15-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 348, üzletrészek száma pedig 805 volt, az év folyamán belépett 6 tag 16 üzletrésszel, kilépett 3 tag 6 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Lisznyó, 1921. márc. hó 20-án. Az igazgatóság.

Keresztvári fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 8-án d. u. 3 órakor a ref. iskolában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghivatnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennének, úgy a közgyűlés május hó 15-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 280, üzletrészek száma pedig 636 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Keresztvár, 1921. március 14-én. Az igazgatóság.

Tövis és vidéke „Hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 8-án d. u. 2 órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghivatnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennének, úgy a közgyűlés május hó 15-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 578, üzletrészek száma pedig 2690 volt; az év folyamán belépett 7 tag 50 üzletrésszel; kilépett 8 tag 29 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Tövis, 1921. április hó 14-én. Az igazgatóság.

Póka és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 8-án d. u. 3 órakor a ref. iskolában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghivatnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennének, úgy a közgyűlés május hó 22-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 153, üzletrészek száma pedig 1806 volt; az év folyamán belépett 160 régi tag 943 üzletrésszel és 5 új tag 5 üzletrésszel. Kilépett 13 tag 71 üzletrésszel. A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben

kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Póka, 1921. március hó 3-án.

Az igazgatóság.

Magyaró és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 8-án d. u. 2 órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghivatnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennének, úgy a közgyűlés 1921. május hó 22-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 465, üzletrészek száma pedig 1770 volt; az év folyamán belépett 2 régi és 2 új tag 44 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Magyaró, 1921. március hó 21-én. Az igazgatóság.

Rigmányi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 8-án délután 8 órakor az iskolában 1919. és 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. paragrafusában értelmében meghivatnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennének, úgy a közgyűlés május hó 17-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. 1919. és 1920. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. 1919. és 1920. évi zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. 1919. és 1920. évi mérleg megállapítása. 4. 1919. és 1920. évi tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 50, üzletrészek száma pedig 354 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Rigmány, 1921. január hó 23-án.

Az igazgatóság.

Vadasdi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 8-án délután 3 órakor a község házában 1919. és 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghivatnak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennének, úgy a közgyűlés május hó 17-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. 1919. és 1920. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. 1919. és 1920. évi zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. 1919. és 1920. évi mérleg megállapítása. 4. 1919. és 1920. évi tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 113, üzletrészek száma pedig 2077 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Vadasd, 1921. január hó 1-én.

Az igazgatóság.

Érszentkirályi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. év május hó 10-én délután 2 órakor a község házában 1919. és 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghivatnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1921. év május 17-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. 1919. és 1920. évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. 1919. és 1920. évi zárszámadások megvizsgálása. 3. 1919. és 1920. évi mérleg megállapítása. 4. 1919. és 1920. évi tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 127, üzletrészek száma pedig 1131 volt. A

felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Erszentkirál, 1921. febr. 5-én.

Az igazgatóság.

Kézdialmás fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 8-án d. u. 4. órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés 1921. május hó 22-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. december 31-én a tagok száma 241, üzletrészeinek száma pedig 367 volt; az év folyamán kilépett 7 tag 7 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt. Kézdialmás, 1921. február 22-én.

Az igazgatóság.

Esztelnek és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. május 8-án d. u. 4. órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 22-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményéről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én tagok száma 335, üzletrészeinek száma pedig 3131 volt. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt. Esztelnek, 1921. február hó 19-én.

Az igazgatóság.

Bélafele fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 8-án d. e. 10. órakor a község házában 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés május hó 22-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 285, üzletrészeinek száma pedig 311 volt; az év folyamán kilépett 1 tag 2 üzletrésszel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Bélafele, 1921. február hó 14-én. Az igazgatóság.

Vajdaszentiványi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. május 8-án d. u. 2. órakor a szövetkezet helyiségében 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés 1921. május hó 22-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 138, üzletrészeinek száma pedig 2050 volt; az év folyamán kilépett 3 tag 31 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Vajdaszentivány 1921. évi január 30-án.

Az igazgatóság.

Bethlen és vidéke „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. május 8-án d. e. 11. órakor a bethleni takarékpénztár helyiségében 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik §-a értelmében meghívattak azzal, hogy ha a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy a közgyűlés 1921. májushó 16-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év december 31-én a tagok száma 789, üzletrészeinek száma pedig 1561 volt. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt. Bethlen, 1921. január hó 28-án.

Az igazgatóság.

Mézes bödönök drb.-ként 100 leírt eladók. Értekezhetül a lap szerkesztőségében.

Ispáni állást keres azonnali belépésre, földmives iskolát végzett, nőilen 30 éves, több évi gyakorlattal bíró egyén. Cim a kiadói hivatalban. 3309

Gyárak, Fűrészek, Malmok!

Külföldi gyarmányokkal minden tekintetben versenyképes olcsó

1a gödör (cseres) és chrom-csereszű gépszijak, chrom és tmsós varró és kötőszijak, valamint mindenfajta technikai bőrök kaphatók a

Renner Testvérek és Társai
Börgyár Részvénytárs.-nál.
Cluj — Kolozsvár.

Gépszijak vizesen nyújtottak!

3300

Alsósófalva fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1921. évi május hó 8-án d. u. 2. órakor a szövetkezetnél 1920. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24-ik paragrafusában értelmében meghívattak azzal, hogy ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1921. év május hó 15-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1920. év dec. 31-én a tagok száma 184, üzletrészeinek száma pedig 452 volt; az évfolyamán belépett 1 tag 1 üzletrésszel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt: Alsósófalva, 1921. március 6-án.

Az igazgatóság.

Eladó

80 kg. tarló répamag á 40 lel.
60 kg. baltacin mag á 8 lel.

az Igaztálvi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetnél, Igaztálva, Krassószőrénymegye. U. posta és távirtda helyben.

3306

Raffia-háncs eredeti Mayunga, I. Rézgálicz 98—99°-os, Szőlőpermetező, Kasza, Sodronyszeg stb. stb. jutányosan kapható

Hann és Társa

Gép és Műszaki Kereskedelmi Részvénytárs. cégnél
Kolozsvár, Heltai-utca 3. szám.

3301

Az „ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET”

könyvkiadó-vállalatában megjelent füzetek jegyzéke és árai:

	L. b.		L. b.
1. Réti János. A trágyáról, a trágyázásról és a trágyakezelésről szükséges tudnivalók	5.—	40. Heigel Lipót. Az állami egyenes adók és a községi adópótlékokról	5.—
2. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása	5.—	41. Heigel Lipót. A fogyasztási adókról, jövedék és illetékekről	5.—
3. Virág Elek. A gazda mint sertéshizláló	5.—	42. Rázsó Imre. A legfontosabb szálas takarmány növények termesztése	5.—
4. Tormaý Béla. A borjúk fölneveléséről	5.—	43. Ifj. Szilárd Sándor. A szőlőművelésről	5.—
5. Herényi Gothárd Sándor. A takarmányrépa	5.—	44. Ross Nándor. A tenyészkancaokról, különös tekintettel a meddség okaira és azok elhárítására	5.—
6. Hauer Géza. A fejőstehénről	5.—	46. L'Hullier István. A káposzta-félék termesztése a szántóföldön	5.—
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről	5.—	47. Dr. Balntner Ferenc. A mezőgazd. szeszgyárak jövedelmezősége, berendezése, üzeme, gyümölcs-pálinka-főzés	5.—
8. Jakab László. Utmutató az állati ragadós betegségek elleni védekezésben	10.—	48. Dr. Varga Kálmán. Cukorrépa-termelés	5.—
9. Domokos Kálmán. Az építkező gazda	5.—	50. Cserháti Sándor. A gabona-félék termesztése	5.—
10. Ruisz Gyula. A kukorica műveléséről	5.—	51. Dr. Péter Béla. A gyógynövények termesztése	10.—
12. Ritter Gusztáv. A hazli kert.	5.—	53. Dr. Barna Balázs. A gyümölcsfák fontosabb ellenségei és betegségei	10.—
15. Czajlik István. Csikónevelés	5.—	54. Dr. Péter Béla. Rövid utmutató a vadontermő gyógynövények gyűjtésére	10.—
16. K. Vörös Sándor. A dohánytermelésről	5.—	55. Jászberényi András és Szász Ferenc. Tejgazdaság, tejtermelés, tejkezelés. 20 keppel	10.—
17. Ásványi Lajos. A vörös löhere termesztéséről	5.—	56. Dr. Cséner Lajos. Kalauz a falusi gazdasági társadalomtudományban. Képekkel.	10.—
19. Herényi Gothárd Sándor. A nyers takarmányok eltevése különös tekintettel a zombolyal kazalra	5.—	57. Szász Ferenc. Tejgazdaság. Sajt készítés. 10 keppel	15.—
20. K. Vörös Sándor. A gazdaságok berendezéséről	5.—	58. Jászberényi András. Tejgazdaság, vajkészítés. 17 keppel	15.—
21. Marc Ferenc. A kosárfűz termelése	5.—	59. Cséner Gyula. Az utak és terek fásítása. 14 keppel	10.—
22. Kovács Béla. Házi állatok takarmányozása	10.—		
23. Grasselli Miklós. A len- és kender-termelésről és áztatásáról	5.—		
27. Dr. Péter Béla. A gabona-félék, a burgonya és a szőlő legfontosabb gombabetegségei	5.—		
29. Réti János. A legjobb takarmány-lüvekről	5.—		
31. Jakab László. Hasznos tudnivalók az állati szüléset köréből	5.—		
33. K. Vörös Sándor. Gazda számvitele	5.—		
37. Dr. Rodiczky Jenő. Magyar olajnövények	5.—		
39. Papp György. A szocializmusról	5.—		

Megrendelés és pénz:

az „ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET” titkári hivatala KOLOZSVÁRT.

Attila-u. 10. szám, cím alatt küldendő. — A megrendelt füzetek bérmentve, keresztöltés alatt tételnek postára. — Utánvételek nem küldünk füzeteket.

3303